

Регионална библиотека
"Христо Смирненски"
гр.Хасково

ПЪРВИ ГОДИШНИКЪ

→ на ←

432

ХАСКОВСКАТА ДЪРЖАВНА МЪЖКА
≡ ГИМНАЗИЯ ≡

„ПЕТКО КАРАВЕЛОВЪ“

ЗА УЧЕБНАТА 1909—1910 ГОДИНА.

432

130000001565

Хасково
Печатница на А. Мазеновъ
1910

Изъ историята на Хасковското класно училище,

Историята на учебното дѣло у насъ е тѣсно свързана съ историята на нашето образование и литература. Само когато отъ вредъ въ България се събератъ по-подробни свѣдѣния и материяли по учебното дѣло, само тогава ще може историка да нарисува една напълно обстойна картина на оная бѣлѣжита въ новата ни история епоха, която се нарича възраждане и която обема борбитѣ на българ. народъ за народности училища, черква и държава.

Много сж оскѣдни свѣдѣнията ни за хасковскитѣ училища. Бѣлѣжитѣ по развою на учебното дѣло въ Хасково, който излагаме тукъ, сж черпени отъ разни лица, съучастници или пъкъ близки до епохата, за която е дума; отъ записки въ тогавашнитѣ вѣстници (само отъ нѣкои) и отъ нѣкой случайно запазени документи и протоколи отъ онова врѣме.

Въ първата половина на миналото столѣтие, когато българинтѣ пъшкаше подъ тежкия яремъ на политическото и духовно робство; когато неговитѣ врагове се стремѣха всѣчески да задушатъ у него чувството за народностъ, — тогава още на много мѣста изъ България, въ нѣкои задушна манастирска или черковна килияка боголюбивъ нѣкой духовникъ или пъкъ клисаръ е събиралъ дѣцата на българитѣ, за да ги учи на четмо и писмо. Това е тѣй нареченото келийно училище съ своята келийна метода. Въ него още тогава крѣс, макаръ и слабо, некрата на българската народностъ, на български езикъ. Отъ него се развиха по-послъ взаимноучителнитѣ и звучни училища, които носятъ името си отъ методата на прѣподаването, която владѣеше въ — тѣхъ взаимноучителната и звучната.

Както на всѣкъдѣ изъ България, тѣй и въ Хасково, първитѣ училища сж били келийнитѣ съ главнитѣ въ тѣхъ уч. прѣдмети — наустница (часословъ), псалтирь, светче и апостоль, които се изучавалъ най-послъ.

За келийнитѣ училища въ Хасково нѣма запазени никакви

свѣдѣния, затова азъ няма да говоря за тѣхъ. Тѣ, разбира се, не сж се отличаваха много отъ други подобни училища изъ България.

Слѣдъ келийнитѣ училища идатъ взаимноучителнитѣ, въ които се е принадало по прочутата на врѣмето си взаимно-учителна (Белъ-ланкастерска) метода, която постепенно намѣти келийната метода. Главното прѣимущество на тази метода прѣдъ келийната се състоеше, както е извѣстно, въ това, че единъ учитель можеше да обучава много ученици, подпомаганъ отъ своитѣ помощници. Този начинъ на обучение спомогна много да се намножи броятъ на ученицитѣ. Тогавъ се въведоха сжщо и нѣкои нови учебни прѣдмети, като елементарни познания отъ аритметиката и др.

За взаимното училище въ Хасково сжщо нѣмаме подробни свѣдѣния *) Най-стари свѣдѣния за него срѣщаме въ „Цариградски вѣстникъ“ бр. 83, и 98, 1852 г. — Добъръ учитель и уредникъ на взаимното училище въ Хасково и околнята му се счита отецъ. Атанасий Чолаковъ, поканенъ за уч. въ Хасково въ 1851 г.

Изъ единъ некрологъ на учителя отецъ Атанасий Чолаковъ, убитъ на 1-й априль 1851 г., извѣщаме слѣднитѣ свѣдѣния за този виденъ учитель и общ. дѣецъ.

Отъ Ат. Чолаковъ билъ редомъ отъ Дуцица и още отъ младини отивалъ въ св. Гора и се покалугерилъ въ Хилендарскя манастиръ. Първоначалното си образование получилъ въ манастира, въ Копривщица и въ Пловдивъ, а завършилъ образованието си въ Херсонската духовна семинария. Като се заръчалъ въ манастира, ръкоположили го въ свещенически чинъ. Въ 1848 г. отъ Атанасий станалъ учитель въ Панагюрище, а въ 1851 г. билъ поканенъ за учитель въ Хасково, дѣто изпълнявалъ още длъжността на проповѣдникъ и черковенъ пѣвецъ. Въ празнични дни отъ Ат. обикалялъ селата въ Хасковската казя и се грижелъ за уреждане селскитѣ училища. Малко прѣдъ смъртта си отъ Ат. прѣвелъ и напечаталъ „Въведение въ всеобщата история“ отъ Шлеца.

„Цариградски вѣстникъ“ бр. 83, 1852 г.

Хасково (дописка) Въ Хасково имало едно мъжко училище съ 200 ученика. По-рано тукъ учителствувалъ покойниятъ отъ Ат. Чолаковъ, който заедно съ учителя на взаимното училище, отъ Хрисантъ, вземалъ 3000 грошо годишна заплата. Имало и дѣвическо училище съ 50 ученички. Учителката г. Анастасия

*) Прѣдвидъ на късото врѣме съ което разполагаше и оскъдността на материалитѣ по развоа на уч. дѣло въ Хасково, настоящиятъ очеркъ не претендира на пълно, всестранно и изчерпателно разглеждане въпроса по историята на просвѣтителското дѣло въ г. Хасково.

отъ Рила получавала 1500 гр. Ученичките учили: рибния букваръ, свещ. история, благонравие и „други исторически книги, писмо черковно и калиграфическо, а по-големите учили и *цирели*.

Цар. вѣст., брой 98 — 1852 г.

Отъ тази дописка се вижда, че въ 1852 г. въ Хасково е имало и дѣвическо училище, а броятъ на учениците въ мъжкото училище достига до внушителната цифра—200.

До 1860 г. нѣмаме точни свѣдѣния за взаимното училище. Но всѣка вѣроятностъ то се е развивало по-добре, числото на учениците се е увеличавало и тогава още ще се е положило началото на класовете съ тѣй наречените „цинове“ — споредъ които се разпрѣдѣляли учениците на отдѣлни класове.

Класно училище въ сегашния смисъл на думата за пръвъ път се е отворило въ Хасково въ 1860 г. Училището се е помещавало въ дворътъ на черквата св. Богородица, дѣто е имало стая, назначени нарочно за училище. И сега още тамъ се помещава едно отъ основните училища. Пръвъ учителъ въ класното училище е билъ даескаль Тодоръ Запрянновъ¹⁾. Училището скоро се е развило и е станало съ 3 класа, но послѣ останали 2 класа. За успеѣха на учебното дѣло въ Хасково има много да се благодари на видните тогава дѣйци и водители на българщината въ Хасково — х. Иванчо Минчевъ и чорбаджи Паскаль, които винаги сж стояли на чело на всѣко народополезно и просвѣтено дѣло въ Хасково и сж били като трънъ въ очите на хасковските гъркомани.

Слѣдъ Тодоръ Запрянновъ, добилъ образованието си въ Русия, който се счита за пръвъ уредникъ на класното училище въ Хасково, става учителъ отче Хрисантъ, сжицо и Захария Христовъ. Отче Хрисантъ е билъ нѣколко години учителъ и съ своите грижи за напръдка на учебното дѣло въ Хасково е спечелилъ обичта на хасковските граждани, които и сега—по-старитѣ, разбира се — си спомнятъ съ благодарностъ за него.

Въ 1865 год. училището св. Богородица става дѣвическо, а мъжкото училище се прѣмѣства въ нарочно построеното за тази цѣль монументално на врѣмето си здание, — наречено „*Централно училище*“. Сега то, макаръ и крайно негодно вече, служи за дѣвическа прогимназия. Тукъ класенъ учителъ е пакъ отче Хрисантъ.

Въ началото на учебната 1866|1867 г. за класенъ учителъ въ Хасково билъ поканенъ Несторъ Марковъ, който по значението си за правления развой на учебното дѣло въ Хасково заема едно отъ първите мѣста, ползувалъ се е съ голѣма почитъ и уважение между гражданите и е оставилъ най-добри спомени за себе си. Съ неговото дохождане училището се раз-

¹⁾ Тодоръ Запрянновъ е родомъ отъ с. Гбрски-Изворъ (близко Кору-чешме)—Хасковско

вива до IV-то класно. За неговия животъ и дѣятелностъ имаме по-подробни свѣдѣния, та затуй ще поговоримъ повечко.

Несторъ Марковъ е роденъ въ 1839 год. въ с. Иробасъ (сега с. Криво-поле), Хасковска околия¹⁾.

Той се понаучилъ да пише и чете въ селото си и вече 15 годишенъ отива да се учи въ Хасково, дѣто прѣстоялъ 3 години. Следъ 2 годишно учителство въ селото съ по 350 и 400 гроша заплатата, той отива да продължи образованието си при прочулия се вече Пловдивски учителъ Ивоакимъ Груевъ.

Шестгодишното си слѣдване въ Пловдивското училище той прѣкъсвалъ съ тригодишно учителствуване въ Харманлий, отдѣто билъ изгоненъ по искането на гръцкия владика и гъркоманитѣ, които дори търсели случай да го убиятъ. Върѣски гръцкитѣ и турски прѣслѣдвания на които билъ подложенъ, въ 1866 г. хасковци го поканили за учителъ.

Съ идването му въ Хасково гръцкитѣ интриги изново започнали и още първата година билъ повиканъ на обяснения въ Пловдивъ, дѣто щомъ пристигналъ още, билъ затворенъ, безъ да бжде разпитанъ.

Слѣдъ дълги разправии и единъ протестъ до одринския валия, хасковскитѣ първенци успѣли да го освободятъ, слѣдъ като бросили и 50 лири подкупъ. Върналъ се въ Хасково и прѣзъ м. септемврий отворилъ училището, но само слѣдъ два мѣсеца, по заповѣдъ на валията, той билъ призованъ отъ Пловдивския мютесарфинъ, който му съобщилъ, че го смѣта за опасенъ човѣкъ и му забранява да учителствува въ одринския вилаетъ.

Несторъ Марковъ, значи, е стоялъ учителъ въ Хасково една година и 2 мѣсеца, обаче прѣзъ това кратко врѣме той е развилъ извъредна и ползотворна дѣйностъ по просвѣтното дѣло въ Хасково и прѣзъ негово врѣме, както казахъ по-рано, хасковското училище се е развило до IV-то класно.

Слѣдъ забраняването му да учителствува въ одринския вилаетъ, нему прѣдетояло да отиде или въ Македония или въ дунавския вилаетъ. Неговиятъ учителъ Ивоакимъ Груевъ му съобщилъ, че въ Битоля и въ Пльвенъ търсятъ като него учителъ и че той може да го прѣпоръча. Той прѣдпочелъ Пльвенъ и отъ 10 XII 1867 г. билъ главенъ учителъ въ него, дѣто му било дадено правото да урежда училищата въ всѣко отношение. Неговото значение за правилния развой на образователното дѣло въ Пльвенъ ежщо е грамадно.

До 1872 г. по-бѣлѣжити учители въ класното училище сж били Юрданъ Пеневъ, а слѣдъ него дохожда Димитръ Т. Душановъ. Прѣзъ тѣхното учителствуване класветѣ се намалавать на три.

¹⁾ Вжжъ годишникъ на Пльвенската дър. ш. гимназия год I — 1909 г.

За 1872|73 уч. година имаме по-подробни свѣдѣния за учебното дѣло въ Хасково, благодарение на запазенитѣ протоколи на учителския съвѣтъ прѣзъ тази година. Отъ тѣзи протоколи и отъ свидѣтелството на по-старитѣ хора, подробно и ясно се вижда вървежа на училищната работа прѣзъ тази година; спѣхитѣ които учебното дѣло е сръщало било отъ страна на нѣкои учители, поради тѣхната нередовностъ, било отъ страна на властта. Освѣтъ по интензивното развитие и доброта уредба на училищата прѣзъ тая година, тя е забѣлжителна още по обществено политичната дѣйностъ на учителитѣ. Прѣзъ нея година е станалъ идването на В. Левски въ Хасково, слѣдетвие на което въ Хасково се е основалъ таенъ револ. комитетъ, душата на който сж били учителитѣ. Почти всѣка недѣля въ черква или въ салона на централното училище или въ читалището „Заря“ учителитѣ сж държели сказки съ просвѣтителенъ или общественъ характеръ.

Прѣзъ тази година въ Хасково, по инициативата на учителитѣ, се турило началото на едно женско дружество. Прѣзъ м. май 1873 г. по рѣшението на рев. комитетъ А. Узуновъ е трѣбвало да убие извѣстния тогава въ Хасково гъркоманъ х. Ставри — врагъ на българщината и влиятеленъ прѣдъ турцитѣ. Благодарение на несполучливия атентатъ, А. Узуновъ билъ хванатъ на мѣстото на прѣстѣпленіето въ къщата на х. Ставри, повечето учители и др. членове на комитета арестувани и послѣ изпратени на заточение въ Диаръ-Бекирската крѣпостъ.

Учители прѣзъ тази година въ Хасково сж били слѣднитѣ лица, нѣкои отъ които и сега сж живи: Петръ П. Берковски, свършилъ гимназия въ Прага, управителъ на училището, Мирчо Поповъ, Стоинъ Заимовъ и Захария Д. Бояджиевъ. Прѣзъ тази година училището е било IV-то класно.

Отъ протоколната книга се вижда, че редовнитѣ занятия сж почнати на 15 септемврий. Ето и първия протоколъ на учителския съвѣтъ, прѣдаденъ *in extenso*:

Засѣданіе I-во нередовно 18¹⁵/₉ 72 г.

Училището се редовно отвори, отъ като се назначи и управителъ на училището отъ общината. Въ сѣщо време управителя извърши длъжността си къмъ учителитѣ. Единъ отъ учителитѣ се оирѣдѣли за дѣловодителъ въ училищния съвѣтъ а именно: Г. Зах. Д. Бояджиевъ.

Членове: { П. И. Берковски
Захария Д. Бояджиевъ
Мирча П. Поповъ
С. П. Займовъ

За всѣка сличка изъ училищния животъ се е държало протоколъ. За по-важнитѣ случки сж се викали на засѣданіе и учи-

лициятъ настоятели. Тримата учители, а именно: П. Берковски, Мирчо Поновъ и Ст. Заимовъ сж влязали като най-дѣятелни членове въ революционий комитетъ и сж живѣли като добри колеги, а учителътъ Зах. Д. Бояджиевъ не е билъ членъ на комитета, не е живѣлъ добръ съ другаритѣ си, а и като учителъ не е билъ редовенъ — отсъствувалъ често отъ училището безъ причина, не владѣялъ добръ прѣдметитѣ, които прѣподавалъ и пуцалъ интриги по адресъ на другаритѣ си и редѣтъ въ училището. Това се вижда отъ протоколитѣ, които сега не ми позволява мѣстото да цитирамъ тукъ. Отъ него сж били недоволни и ученицитѣ отъ II класъ. Своето незадоволство тѣ изразявали често пакти съ демонстрации противъ него и съ заявления до училищното настоятелство съ молба да имъ бжде изпратенъ другъ учителъ. Най-послѣ уч. нас-во е заставило З. Д. Бояджиевъ да си подаде оставката. Това той направилъ на 4 януарий 1873 г. За замѣстникъ неговъ уч. настоятелство е повикало учителя Малей Кучевъ. Ето и самия протоколъ за това:

4 януарий 1873.

За да не стои училището праздно въ прѣдметитѣ на уч. З. Д. Бояджиевъ, училищното настоятелство рѣши и избра за неговъ замѣстникъ Малей Кучевъ, на когото ще пише да дойде по-скоро.

Учили. Настоятелство: { Хр. Златаровъ прѣдседателъ.
А. И. Мазеновъ.
Д. Ив. Стойновъ.

Отъ този протоколъ се вижда, до колко уч. настоятелство е имало присърдце училищната работа и до колко е милѣло за напѣдка на учебното дѣло: въ ежщия день, когато уч. Зах. Д. Бояджиевъ си подава оставката, то веднага пише за другъ учителъ. Този учителъ, именно: Малей Кучевъ, дохожда на 15 февруарий и заночва да прѣподава прѣдметитѣ: български езикъ, турски езикъ и математика. Въ протокола на учил. нас-во по този случай е казано, че то го е условило „по гроша шесть-стотинъ на мѣсяцъ за заплата, като му даде и квартиръ и огрѣвъ“.

Нужно е да се забѣлѣжи тукъ, че тогава подъ управата на Берковски се намирало и класното и основното (взаимно) училище и учителитѣ отъ класветѣ сж прѣподавали сжщо въ взаимното училище. Г-нъ Ст. Заимовъ е билъ извѣстенъ въ Хасково подъ името „Звукаря“, защото той прѣвъ е въвелъ въ хасковскитѣ училища обучението по звучната метода.

Както казахъ по-горѣ, учителитѣ не можели да изкаратъ до край учебната година, защото повечето отъ тѣхъ били затворени въ началото на м. май поради онитѣ за убийството на х. Ставри. Ето съ какъвъ претоколъ — безъ дата и подписи — е приключена протоколната книга прѣвъ тази година:

По причина на затваряне-то на нѣкои отъ учители-тъ, по слѣдствие на случка-тъ срѣщъ х. Старивый животъ, ужъ и тѣ като съчастници на това, училището се развали и слѣдователно неможѣ да искара и да се склучи до край дневникъ тѣ прѣвъ години-тъ си 1872|1873.

Жално иаистинж ! !

Прѣвъ 1873/1874 уч. год. учители въ класното и основното училище сж били: Симеонъ Поповъ и Аг. Т. Тинковъ, които прѣподавали въ I и II отдѣлен. по звучната метода, Юрданъ Неновъ и Ст. М. Бояджиевъ — въ горнитѣ отдѣления и класоветѣ. По-послѣ дохожда още и учителя Проданъ В. Сербезовъ въ отдѣленията.

Въ 1874/75 уч. година управитель на училището стана П. Семерджиевъ, свършилъ нормално училище въ Загребъ. Слѣдъ 2 години училището остава съ три класа. За управитель на училището е билъ Станю Митевъ.

Въ 1878 дохожда освобождението. Прѣдвидѣ на смутнитѣ тогава врѣмена училището се отвара съ три класа едва въ началото на м. мартъ 1878 г. подъ управлението на Ст. Митевъ. За учители въ него дохождатъ Г. Табаковъ и Т. Кировъ, които носѣли още опълченската си униформа.

Отъ 1878 г. до 1881 г. училището е било трикласно. Отъ 1881/82 уч. година до настоящата година има вече точни свѣдѣния за развоя на хасковското класно мъжко училище до развието му пълна държавна мъжка гимназия „Петко Каравеловъ“, което стана прѣвъ нѣстоищата учебна година. Свѣдѣнията, които се излагатъ по-долѣ сж черпени изъ протоколнитѣ книги и дневникитѣ заназени въ архивата на гимназията.

Отъ приложената таблица се вижда развоя на мъжкото класно училище отъ 1881/1882 до 1909/1910 уч. година; отъ ко-го се е надържало училището, колко класа е имало прѣвъ разнитѣ учебни години, кои му сж били директори (госр. управители), броятъ на учителитѣ и др.

Учебна година	Колко класа е имало училището и кой го е издържалъ	Директори	Числото на учителитѣ	Забѣлъжка
1881/1882	Хасковско департаментално реално училище съ I-IV кл.	Ив. Мавровъ	6 учители	Годишният изпитъ започналъ на 14/VI, 1882 г.
1882/83	"	"	"	
1883/84	"	"	"	
1884/85	Хасковско департаментално реално уч-ще съ I-V кл.	"	7 учители	
1885/86	Хасков. департаментално реално уч-ще съ I-IV кл.	Ев. Манахиловъ	6 учители	
1886/87	Хасков. III кл. общ. уч-ще	Ев. Манахиловъ, а отъ 1/V — Г. А. Николаевъ	6 —	Прѣз това време уч-щето се прѣмѣства въ новопостроеното здание „св. Кирилъ и Методий“
1887/88	Хасков. общ. III кл. уч-ще	М. Кисъвъ	Неизвѣстенъ	
1888/89	Хасков. окр. IV кл. уч-ще	Ст. Поповъ	5 учит.	Уч-щето се издържа отъ окр. пост. комисия

Учебни години	Колки класа е имало училището и кой го е издържалъ	Директори	Числото на учителитъ	Забѣлѣжка
1889/90	Хасков. окр. V кл. уч. щѣ	П. Георгиевъ	6 уч. ли	Уч. щето се издържа отъ окр. поств. комисия
1890/91	"	П. Георгиевъ, а отъ 1/1 91 г. Хр. Карапетковъ	8 уч. ли	
1891/92	"	Ст. Бончевъ	10 —	
1892/93	"	П. Гочевъ	10 —	
1893/94	"	"	10 —	При уч. щето е билъ откритъ I педагог. курсъ, обаче въ началото на и. X закрить понежи и то не се е съгласило да обърне V кл. уч. щѣ въ педагогическа
1894/95	"		12 —	
1895/99	"	Д. Гачевъ	15 —	
1896/97	"	"	16 —	

1897/98	Хасковско окр. V кл. уч-ще	Д. Гатевъ	18 уч. зв.	Училището се архивисира в началото на уч. година в ново- построеното зда- ние, дото се поживява и сега
1898/99	"	"	16 —	
1899/900	"	Д. Гатевъ, а отъ 20/X В. П. Харалановъ	13 —	
1900/901	Хасков. град. V кл. уч-ще	В. П. Харала- новъ	15 —	Уч-щето се се издържа отъ град. община
1901/902	"	"	12 —	
1902/903	Хасков. град. III кл. уч-ще	"	9 —	
1903/904	Хасков. гр. III кл. уч-ще, а отъ 10/IX IV кл.	"	9 —	
1904/905	Хасков. гр. IV кл. уч-ще, а отъ 28/X V кл.	"	10 —	

1905/906	Хасков. град. V кл. у-ще	В. П. Харала- новъ	12 уч-ли	
1906/907	"	"	12 —	
1907/908	Хасков. V кл. мжжка прогим- назия	"	14 —	
1908/909	Хасков VI кл. град. прогим- назия	"	16 —	
1909/910	Хасков. град. м. гиназия, а отъ 1/1 1910 г. става държавна	В. П. Халала- новъ, а отъ 1/1 Хр. Д. Маз- невъ	21 —	Тукъ влизатъ прогимназиял- ните и гимнази- алните учители

Въ тази таблица се вижда общото число на ученицитѣ по учебни години — отъ 1881/82 до 1909/910 уч. год.

Учебна година	Колко класно е било училището	Брой на уч.цигѣ	Забѣлѣжка.
1881/82	I—IV кл.	111	неизвестенъ
1882/83	I—IV кл.	152	
1883/84	I—IV кл.	186	
1884/85	I—V кл.	209	
1885/86	I—IV кл.	86	
1886/87	I—III кл.	60	
1887/88	I—III кл.	?	
1888/89	I—IV кл.	132	
1889/90	I—V кл.	149	
1890/91	I—V кл.	243	
1891/92	I—V кл.	343	
1892/93	I—V кл.	340	
1893/94	I—V кл.	405	
1894/95	I—V кл.	415	
1895/96	I—V кл.	447	
1896/97	I—V кл.	512	

1897/98	I—V кл.	408	
1898/99	I—V кл.	358	
1899/900	I—V кл.	287	
1900/901	I—V кл.	249	
901/902	I—V кл.	237	
1902/903	I—III кл.	184	
1903/904	I—IV кл.	195	
1904/905	I—V кл.	196	
1905/906	I—V кл.	245	
1906/907	I—V кл.	255	
1907/908	I—V кл.	306	
1908/909	I—VI кл.	405	
1909/910	I—VII кл.	519	Тукъ влизатъ ученици отъ прогимназия и гимназията

Въ началото на настоящата уч. година се отвори VII кл. при хасковската VI-то класна прогимназия. Съ това прогимназията стана пълна гимназия, само че до 1 януарий 1910 се издържаше отъ общината, а отъ тази дата нататъкъ издържката ѝ пое държавата ¹⁾.

По този начинъ едва тази година биде реализирана една отъ завѣтните мечти на хасковските граждани — да иматъ и тѣ едно пълно сръдно учебно заведение, което да служи за разсадникъ на културата въ този край, останалъ — иска признаемъ това — доста назадъ въ образователно отношение. ²⁾

¹⁾ Вижь бюджета за 1910 г.

²⁾ Повечето свидѣния въ настоящий очеркъ са събрани отъ г. г. учителитѣ Г. А. Николаевъ и С. П. Стефановъ, а допълнени и систематизирани отъ учителя Г. Д. Теневъ.

ОФИЦИАЛЕНЪ ОТДѢЛЪ.

А. Хроника.

Съгласно прѣдписанието на Министерството на Народно-то Просвѣщение под № 9562 отъ 7-й августъ при прогимназията се откри отъ началото на учебната година и VII кл., та по такъв начинъ стана пълна гимназия. Съ заповѣдъ № 2486 отъ 24|IX се разреши новооткрытата гимназия да се именува „Петко Каравеловъ“.

Гимназията се отвори на 25|VIII, а заявления за поправителенъ изпитъ се присмаха отъ 20 до 24|VIII. Записването и поправителнитѣ изпити на ученицитѣ продължиха до края на мѣсець августъ.

Броятъ на ученицитѣ, които се явиха на поправителенъ изпитъ и резултата отъ този изпитъ се виждатъ отъ слѣдната

Т а б л и ц а:

Отъ кой класъ	Колко души сезаиха на попр. изпитъ	Колко души издърж. поправит. изпитъ	Колко ученика пропаднаха
I	18	15	3
V	12	9	3
VI	6	4	2

Минаха условно отъ пропадналитѣ въ по-горенъ класъ, писмо № 13052 отъ 18|IX отъ М-то на Нар. Просвѣщение, 6 ученика.

Допуснати бѣха като частни ученици 8 ученика, отъ които 4 пропаднаха и 4 издържахъ успѣшно изпита.

Въ началото на учебната година постъпиха 191 ученика и до края на годината се записаха още 15 ученика, та по този начинъ всичкитѣ ученици записани въ гимназията сж 206.

Въ края на годината бѣха допуснати 4 частни ученика.

На 1-й септември, утривъта, се извърши водосветъ въ гимназията въ присѣдственото на всички учители и ученици. На 2|IX се разирѣдбиха ученицитѣ на паралелки, обаче на 3|IX се разпуснаха поради ремонта въ гимназията, който трѣбваше да стане. Това трая до 6|IX. Отъ 7|IX до 12|IX се наредиха прѣдобѣдни занятия съ ученицитѣ отъ всички класове, макаръ и струнани нѣкои класове по двѣ паралелки. Отъ 12|IX се почнаха редовни прѣдъ и слѣдобѣдни занятия.

Освѣнъ опредѣленитѣ черковни и училищни праздници, ученицитѣ отъ гимназията не сж работили още: 1) На 14-и декемврий по случай смъргьта на В. П. Харалановъ, директоръ на гимназията; 2) на 6-и мартъ по случай причастяването на ученицитѣ и 3) на 12-и май.

Гимназията прѣзъ тази учебна година бѣ посѣтена отъ г. Ст. Минчевъ, главенъ инспекторъ при М-то на Народното Просвѣщение, на 8-и и 9-и априль и отъ г. Д. Ванковъ, главенъ инспекторъ при сжщото М-во, на 4-и май.

По разпоредбата отъ М-то на Народното Просвѣщение ученицитѣ отъ VII кл. бидоха разпуснати на 8-и май, за да се готвятъ за зрѣлостенъ изпитъ, а другитѣ ученици прѣкратиха учебнитѣ занятия на 16-и юни слѣдъ часовѣтъ.

Прѣзъ тази учебна година учителскитѣ съвѣтъ е ималъ 19 засѣдания.

Прѣзъ годината се помина директорътъ на гимназията, В. П. Харалановъ.

Б. Учителски персоналъ.

Измѣнения въ персонала. а. Прѣмѣстени отъ други училища.

1. Семерджиевъ Иванъ, врѣменпоновоназначенъ учитель, прѣмѣстенъ въ севлиевската мъжка прогимназия съ заповѣдь № 1811 отъ 7-и юлий, възъ основа на членъ 183 отъ закона за нар. просвѣщение.

б. Прѣмѣстени отъ други училища.

1. Шинковъ Георги, врѣмен. учитель, прѣмѣстенъ отъ Севлиевската мъжка прогимназия съ заповѣдь № 1811 отъ 7-и юлий възъ основа на чл. 183 отъ закона за нар. просвѣщение.

2. Д. п. Николовъ, прѣмѣстенъ съ заповѣдь № 2364 отъ 13|IX отъ Дунишката прогимназия и съ заповѣдь № 2403 отъ 17|IX се уволнява отъ 1|IX по незаемане длѣжността.

в. Уволнени учители.

1. Коларовъ Георги, волнонаеменъ учитель съ 80 лв. годишно на седмиченъ часъ. Уволненъ отъ 1-и IX възъ основа забѣлѣжката на чл. 161 отъ закона за нар. просвѣщение.

2. Николовъ Тодоръ, волнонаеменъ учитель съ 80 лв. годишно на седмиченъ часъ. Уволненъ възъ основа на сжщата забѣлѣжка отъ чл. 161.

г. Назначени.

1. Треневъ Георги, назначенъ за волнонаеменъ съ 100 лв. годишно на седмиченъ часъ, заповѣдь № 2374 отъ 16-и IX. Встапилъ въ длѣжностъ на 17|IX.

2. Начевъ Георги, назначенъ за редовенъ петокласенъ учитель, указъ № 56 отъ 27/VIII. Встъпилъ въ длъжность на 2-я септемврий.

3. Василевъ Григоръ, назначенъ за кандидатъ учитель, заповѣдь № 2515 отъ 25/IX, но по незаемане длъжността е уволненъ.

4. Мазисвъ Др. Хр., назначенъ за директоръ на гимназията, указъ № 1 отъ 8/I. Встъпилъ въ длъжность на 12/I.

е. Заличени отъ списъка на гимназията.

1. Харалановъ В. П., съ заповѣдь № 3409 отъ 15/XII се заличава отъ списъцитѣ на гимназията, понеже се е поминвалъ.

№ по редъ	Име и прѣзиме	Мѣсторождение	Възраст	Образование	Класъ	Години на учителя.	Гдѣ е билъ миналата година
1	Мазневъ Др. Христо	с. Радковци (Дръновско)	40	висше	III	17	Въ Пловд. и гимназия
2	Оцетовъ Никола	гр. Самоковъ	43	висше	II	19	Въ Хасков. и прогимн.
3	Николаевъ Георги	гр. Хасково	43	срѣд-но	IV	23	"
4	Д-ръ Пиперовъ Христо	гр. Русе	38	висше	IV	10	"
5	Начевъ Георги	с. Рила (Дуп-нишко)	35	висше	V	8	Въ Битоляск. и гимназия
6	Радумевъ Алекс.	гр. Шуменъ	30	висше	V	7	Въ Хасковск. и прогимн.
7	Шимковъ Георги	гр. Пловдивъ	30	висше	Br. новон.	4	Въ Севлиево. и пр. гимн.
8	Трневъ Георги	Ст. Загора	27	висше	Br. новон. на с. ч.	3	Отбив. воен. си тегоба
9	Теневъ Димо	с. Стамболово хасковско)	30	висше	V	5	Въ Хасковск. и прогимн.
10	Оцевъ Петъръ	гр. Битоля [Македония]	45	непълн висше	Br. новон. воли.	14	"
11	Геговъ Теню	с. Жълти Бръгъ (хасковско)	31	висше	Br. новон. воли.	7	"
12	Жесковъ Райко	с. Визиръ Козлуд. (Варненско)	33	непълн висше	Br. новон. воли.	5	"
13	Димитриевъ Мария	с. Гължово [Ст. Загорско]	26	висше	Br. новон. на с. ч.	1	не е билъ на служба
14	Николовъ Тодоръ	гр. Хасково	30	непълн висше	Br. новон. на с. ч.	4	Въ Хасков. и прогимн.
15	Стожменовъ Никола	Т.-Пазарджикъ	31	"		2	не е билъ на служба
16	Кадиевъ Стефанъ	гр. Хасково	40	висше	V	13	Въ Хасков. и пр. прогимн.

Сѣмейно положеніе	Прѣподава прѣд- мети въ гимназията	Прѣподава седмич. часове			Особени длъжности
		Въ гимн.	Въ доп. учил.	Всичко	
жененъ съ 2 дѣца	Химия въ V а, б VI и VII класъ	7	—	7	Директоръ
жененъ съ 3 дѣца	География въ VI и VII кл.	4	16	20	
жененъ съ 4 дѣца	Геометрия I а, б V а и алгебра I а, б и V а	15	4	19	Класенъ наставникъ на I б класъ
жененъ съ 1 дѣте	Естеств. история I а, б, V а, б VI и VII	11	8	19	Класенъ наставникъ на VII кл. и заведующъ кабинета по ест. ист.
нежененъ	Бълг. езикъ въ I а, б V а, б и VI кл.	19	—	19	Класенъ наставникъ на I а класъ
жененъ	Психол. въ VI Логика и Етика въ VII кл.	8	17	20	Заведующъ пособията по география
нежененъ	Дескр. геом. въ V а, б, VI и VII класъ Матем. въ VI и VII кл.	17	—	17	Класенъ наставникъ на VI класъ
"	Алгебра. и геом. въ V б и физика въ V а, б, VI и VII кл.	16	4	20	Класенъ наставникъ на V б класъ
"	Бълг. езикъ въ VII класъ	3	16	19	Библиотекаръ, команд. отъ м. прогимназия
жененъ съ 3 дѣца	Френски ез. въ I а, б, V а, б, VI и VII кл.	18	—	18	Команд. отъ м. прогимн.
жененъ съ 3 дѣца	История I а, б, V а, б	10	10	20	Класенъ на V а, ком. отъ мажката прогимназия
нежененъ	Рисуване V а, б, VI и VII класъ.	11	10	21	Команд. отъ м. прогимн.
жененъ съ 2 дѣца	Руски ез. въ V а, б, VI, Вѣроуч. VII, История въ VI и VII класъ	14	7	21	Команд. отъ м. прогимн.
нежененъ	Цѣлю въ I а, б, V а, б, VI и VII класъ	6	14	20	" " " "
жененъ съ 1 дѣте	Рисуване въ I а, б кл.	8	16	24	" " " "
жененъ съ 6 дѣца	Химия въ I а, б класъ	6	12	18	Ком. отъ дѣв. прогимн.

Отсъствия на учителитѣ.

№ по редъ	Прѣзвие и име на учителя	Дата	Колко часа	По кои прѣдмети	Причини
1	Начевъ Георги	15/VI—25/VI	6	Бълг. езикъ	Министерски прѣт. въ прогимназия
2	Оцетовъ Н.	10/IX—21/IX	4	География	По болестъ
3	Пищеровъ Хр. Д-ръ	12/II и 13/II	5	Ест. история	.
4	Радусевъ Ал.	15/II—21/II	7	История, гео- графия, Пси- хология и логика	Встъпване въ бракъ
5	Тренивъ Г.	14/VI	3	Физика	по болестъ
6	Шашковъ Г.	2/III—10/III	26	Математика и дескрипт. геометрия	по домашни причини

Статистически свѣдѣния за персонала

	учи- тели		учи- тели
<i>I</i> Числото на учителитѣ въ края на миналата учебна година	16	Учителствували отъ 20—25 години . . .	1
<i>II</i> Числото на учителитѣ въ края на отчетната учебна година	8	Всичко	8
Отъ тѣхъ сѣ били		<i>VII</i> Раздѣление на учителитѣ по числото на седмичнитѣ часове, които прѣподаватъ въ гимназията	
Миналата учеб. година	4	Прѣподавали 3 часа седм.	1
Наново назначени . .	2	" " 4 " "	1
Прѣмѣстени отъ другадѣ	2	" " 7 " "	1
Всичко	8	" " 11 " "	1
<i>III</i> Възраст на учителитѣ		" " 15 " "	1
Отъ 25—30 години . .	3	" " 16 " "	1
Отъ 30—35 години . .	1	" " 17 " "	1
Отъ 35—40 години . .	2	" " 19 " "	1
Отъ 40—45 години . .	2	" " " "	1
Всичко	8	Всичко	8
<i>IV</i> . Класове на учителитѣ		<i>VIII</i> Разпрѣдѣление на учителитѣ по числото на прѣподаванитѣ прѣдмети.	
Второкласни	1	Прѣподав. само 1 прѣдм.	3
Третокласни	1	" " 2 " "	3
Четвъртокласни	2	Прѣподав. повече отъ 2 прѣдмета	2
Петокласни	2	Всичко	8
Врѣм. новоназначени	1	<i>IX</i> . Отсъствията на учителитѣ прѣвъ учебн. година.	
Волнонаемни	1	Никакъ не отсъствува.	2
Всичко	8	Отсъствува. съ разрѣшение по-малко отъ 10 часа	4
<i>V</i> . Образование.		Отсъствува. съ разрѣшение отъ 10 до 20 часа	1
Съ пълно срѣдно и пълно висше образование	7	Отсъствуваха съ разрѣшение отъ 20 30 часа.	1
Съ срѣдно образование	1	Всичко	8
Всичко	8	На 1 учителъ се падатъ отсъствия срѣдно	8
<i>VI</i> . Години на учителствуването			
Учителствували по-малко отъ 5 години	2		
Учителствували отъ 5—10 години	3		
Учителствували отъ 15—20 години	2		

В. Движение на учениците по класове и изобщо.

	I		V		VI	VII	Всичко
	а	б	а	б			
<i>Движението на учениците пръвз отчетната учебна година.</i>							
1. Записани въ началото на учебн. год.	38	37	32	33	23	4	187
2. Постъпили пръвз течение на учебн. година	—	—	1	—	14	4	19
Всичко	38	37	33	33	37	28	206
<i>Отъ тѣхъ:</i>							
3. Били миналата 1908 — 1909 учебн. год. ученици (безразлично да ли сж изкарали учебната година или не):							
а) Въ сжщото училище	17	25	21	23	25	19	130
б) Въ друга държавна, окръжна или общинска гимназия	—	—	4	—	9	8	21
в) Въ друга държавна окръжна или общинска прогимназия	20	11	8	5	2	—	46
4. Не били ми алата учебна година ученици.							
а) защото врѣменно напуснали училището	1	1	—	3	—	1	6
б) Защото били частни ученици	—	—	—	2	1	—	3
Всичко	38	37	33	33	37	28	206
<i>Отъ постъпилитѣ пръвз учебн. година ученици</i>							
5 а) Дошли отъ други училища дѣто сж били записани	20	—	1	—	9	4	34
б) Закъснѣли съ записването си по разни причини	—	—	—	—	5	—	5
Всичко:	20	—	1	—	14	4	39
<i>Отъ всички записани</i>							
6. а) Повтарятъ сжщия класъ	6	5	5	6	7	1	30

6) Претържали отъ по-доленъ кл. (или отъ IV отдѣление)	32	32	28	27	30	27	176
Всичко	38	37	33	33	37	28	206

Посѣщение.

Отъ всички записани ученици:

1. Напустнали училището прѣвъ течение на учебната година . . .	2	1	5	5	9	4	26
2. Останаали до края на учебн. год.	36	36	28	28	28	24	180
Всичко	38	37	33	33	37	28	206

Причини по които сж напустнали ученицитѣ училището

1. Болестъ	1	1	—	1	1	2	6
2. Изключени	}	}	за неизв. отсъств.	—	—	—	4
			за лошо поведение	—	—	2	2
3. Отишли въ други училища . .	—	—	2	—	—	1	3
4. Напустнали по други причини .	1	—	3	1	3	—	8
Всичко	2	1	5	5	9	4	26

Мѣстожителство на родителитѣ на ученицитѣ

Родителитѣ на ученика живѣятъ

1. Въ селото или града, гдѣто се намира това училище	15	18	16	21	18	11	99
2. Въ друго мѣсто въ сѣщата околия, гдѣто е това училище . . .	5	8	5	8	7	5	38
3. Въ друга околия отъ сѣщия окръгъ, гдѣто е това училище	17	11	11	4	8	5	55
4. Въ другъ окръгъ въ царството.	1	—	1	—	4	7	13
Всичко	38	37	33	33	37	28	206

Отъ тѣхъ:

6. Живѣятъ въ села	19	17	8	10	9	4	67
7. Живѣятъ въ градове	19	20	25	23	28	24	139
Всичко	38	37	33	33	37	28	206

Успѣхъ.

А. Отъ останалитѣ до края на учебната година ученици

1. Минаватъ въ по-горенъ класъ	14	11	12	12	11	20	80
2. Оставатъ въ сѣщия класъ	7	10	5	9	8	—	39
3. Ще полагатъ поправителенъ изпитъ	15	15	11	7	9	4	61
Всичко	36	36	28	28	28	24	150

Отсутствия на ученицитѣ

Никакъ не отсутствуваха	3	3	1	—	1	—	8
Извинени отсутств. отъ 1—5 часа	3	8	2	—	1	1	15
„ „ отъ 6—10 часа	2	3	3	—	3	—	11
„ „ „ 11—20 „	5	7	1	5	8	4	30
„ „ „ 21—30 „	8	4	4	3	2	5	26
„ „ „ 31—40 „	3	4	5	5	4	3	24
„ „ „ 41—50 „	3	—	2	3	—	1	9
„ „ повече отъ 50 часа	9	7	10	10	9	—	45
Безъ извинени отсутствия	—	—	—	2	—	10	12
Всичко	36	36	28	28	28	24	180

Неизвинени отсутств. отъ 1—5 часа	7	12	19	21	13	9	81
„ „ „ 6—10 „	5	8	—	1	13	14	41
„ „ „ 11—15 „	4	—	—	2	—	—	6
„ „ „ 16—20 „	5	—	—	—	—	—	5
„ „ повече отъ 20 часа	3	—	—	2	—	1	6
Безъ неизвинени отсутствия	12	16	9	2	—	—	41
Всичко	36	36	28	28	28	24	180

Класификация на ученицитѣ по вѣроизповѣданіе

Патр.ло-православни	37	37	31	30	36	28	199
Протестанти	—	—	—	2	—	—	2
Израилтяни	1	—	2	1	1	—	5
Всичко	38	37	33	33	37	28	206

Класификация на ученицитѣ по народностъ

Българи	37	37	31	32	36	28	201
Евреи	1	—	2	1	1	—	5
Всичко	38	37	33	33	37	28	206

Д. Учение.

Учебният материал по всички прѣдмети и въ всички класове е мнѣтъ споредъ даденитѣ въ началото на годината отъ г. г. преподавателитѣ разпрѣдѣления и съгласно програмата. Не е мнѣтъ само извѣтна частъ отъ него по следнитѣ прѣдмети въ нѣкои класове и по означенитѣ причини.

1. *По история.* Въ I кл. не е взето за вжтрѣшнитѣ размерици въ Римъ въ края на републиката поради многото материалъ.

2. *По ест. история.* Въ VI кл. не е взето за нервната система и органи на чувствата, а въ VII кл. — за историческата геология поради многото материалъ и малкото врѣме.

3. *По бѣлг. езикъ.* Въ VII кл. не е взето за най-новата ни литература и за литературитѣ на Чехитѣ и Сърбо-Хърватитѣ поради отхѣтствуване на преподавателя за държавенъ изпитъ.

Класове, паралелки и числото на часоветѣ, въ които е мнѣтъ учебниятъ материалъ.

Прѣдмети	I		V		VI	VII	Всичко
	а	б	а	б			
Вѣроучение	—	—	—	—	—	49	49
Български езикъ	64	62	126	124	94	84	554
Старобългарски езикъ	63	65	—	—	—	—	128
Алгебра	98	98	96	98	62	57	509
Геометрия	65	63	65	66	92	55	406
Дескрипт. геометрия	—	—	65	65	63	54	247
Физика	—	—	92	94	96	56	338
Химия	94	93	53	54	32	47	373
Естеств. история	66	66	66	66	35	59	358
История	64	66	91	92	90	75	478
География	—	—	—	—	61	50	111
Френски езикъ	101	98	100	96	100	84	579
Руски езикъ	—	—	60	54	60	—	174
Логика и Етика	—	—	—	—	—	47	47
Психология	—	—	—	—	32	—	32
Рисувание	96	102	87	86	57	72	500
Пѣние	31	26	27	31	32	22	169
	742	739	928	926	906	811	5052

Таблица

За числото на писменитѣ работи на ученицитѣ
прѣзь учебната 1909—1910 год.

Прѣдмети	Давани класни и домашни упражнения											
	I				V				VI		VII	
	а		б		а		б					
	Класн	Домашни	Класн	Домашни	Класн	Домашни	Класн	Домашни	Класн	Домашни	Класн	Домашни
1. Български езикъ	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	3
2. Алгебра	4	4	4	4	4	4	4	4	4	26	4	20
3. Геометрия . . .	3	3	3	3	4	4	4	4	4	30	4	16
4. Дескрипт. геометрия	—	—	—	—	4	24	4	24	4	22	4	15
5. Френски езикъ .	3	5	3	5	3	7	3	7	3	10	2	2
6. Руски езикъ . .	—	—	—	—	4	—	4	—	—	—	—	—

Потикъ и прѣчки за успѣха въ гимназията. Како потикъ за успѣха въ хасковската гимназия можемъ да вземемъ слѣднитѣ нѣща:

1) Несществуването на развала въ града и чиститѣ нрави на гражданитѣ.

2) Вниманието, труда и бдителността, които сж положили изобщо учителитѣ и класнитѣ наставници и

3) Честото ревизиране квартиритѣ на въшнитѣ ученици.

Сжществени прѣчки за успѣха можемъ да смѣтаме:

1) Многото учебенъ материалъ при сравнително малкото часове по извѣстни дисциплини; 2) късното започване на учебната година по причина ремонта на гимназията; 3) висеване *срѣдния успѣхъ* въ книжкитѣ на ученицитѣ; 4) бѣдността и лошитѣ условия, при които сж поставени ученицитѣ, та немогатъ да се занимаватъ съ училищна работа и 5) голѣмата незаинтересованост на родителитѣ къмъ поведението и успѣха на дѣцата си.

Общъ годишенъ успѣхъ по класове и прѣдмети.

	I		V		VI	VII	Всичко
	а	б	а	б			
Вѣроучение	—	—	—	—	—	5.02	5.02
Български езикъ	2.99	3.00	3.43	3.35	3.18	3.91	3.24
Старобълг. езикъ	3.00	3.00	—	—	—	—	3.00
Алгебра	3.00	3.08	3.32	3.00	3.07	3.33	3.13
Геометрия	2.94	3.00	3.13	3.28	2.89	3.65	3.20
Дескрипт. геометрия	—	—	3.04	2.90	2.79	3.42	3.03
Физика	—	—	3.96	3.96	4.21	4.82	4.24
Химия	3.35	3.58	3.54	3.61	3.66	4.13	3.64
Естеств. история	3.22	3.11	4.00	3.70	3.54	4.00	3.54
История	3.56	3.52	3.50	3.65	3.08	4.00	3.54
География	—	—	—	—	3.74	4.08	3.91
Френски езикъ	3.13	3.38	3.53	3.21	3.28	4.00	3.43
Руски езикъ	—	—	3.04	3.04	3.04	—	3.04
Логика и Етика	—	—	—	—	—	3.78	3.78
Психология	—	—	—	—	3.14	—	3.14
Рисувание	3.62	4.11	4.17	3.45	3.77	4.68	3.96
Иѣние	3.75	3.55	3.25	3.65	4.25	4.30	3.79
Общъ успѣхъ	3.26	3.33	3.52	3.41	3.33	4.08	3.53

Теми зададени за класни и домашни упражнения по български езикъ прѣвъ годината.

I. Класни упражнения.

I а класъ. 1. Охридското езеро (описание по четиво изъ христоматията). 2. Синтактиченъ разборъ на старобългарски текстъ и склонение на подчертанитѣ съществителни имена. 3. Да се прѣдаде въ неизмѣрна рѣчь съдържанието на стихотворението „Горски царь“ отъ Гете. 4. а) Василъ Левски (диктовка), б) Стилистиченъ разборъ на диктовката.

I б класъ. 1. Щъркель (описание по четиво изъ христоматията). 2. Синтактиченъ разборъ на старобългарски текстъ и склонение на подчертанитѣ въ него съществителни имена. 3. Да се прѣдаде въ неизмѣрна рѣчь съдържанието на стихотворението: „Чумани“ отъ П. П. Славейковъ. 4. а) Радни вълнепия (диктовка), б) Стилистиченъ разборъ на диктовката.

V а класъ. 1. Общи свойства на характеристиката. 2. Прощаване на Хектора съ Андромаха. 3. Кои страни изъ живота на миналото изнася романа: „Подъ игото“. 4. При какви вътрѣшни подбуди и външни обстоятелства се заражда и зрѣе у Макбета мисълта за убийството?

V б класъ. 1. Разлика между проза и поезия. 2. Защо се скарва Ахилъ съ Агамемнонъ и на чия е страна правото? 3. Сждбата на съветѣта (споредъ разказа на Щедрина). 4. При какви вътрѣшни подбуди и външни обстоятелства се поражда и зрѣе у Макбета мисълта за убийството?

VI класъ. 1. Фактори за развоя и характера на индийската литература. 2. Кого осмива Аристофанъ въ комедията си „Облаци“. 3. Политичнитѣ идеи на Данте. 4. Характеристика на Тартюфа.

Прѣподавателъ: Г. Начевъ.

VII класъ. 1. Обредни и митични пѣсни (сравнение). 2. Литературната дѣйност на писателитѣ отъ Търновската школа. 3. Какъ разбра и продължи Софроний дѣйността на Палсий.

Прѣподавателъ: Д. Теневъ.

II. Домашни упражнения.

I а класъ. 1. Хасково (описание). 2. Ученикътъ прѣвъ учебнитѣ ваканции. 3. Стогодишниятъ юбилей на Гладстона въ Хасково. 4. Какъвъ е Тошо (споредъ разказа отъ М. Георгиевъ).

I б класъ. 1. Хасково (описание). 2. Ученикътъ прѣвъ учебнитѣ ваканции. 3. Стогодишниятъ юбилей на Гладстона въ Хасково. 4. Грижитѣ на стрина Митра (споредъ разказа на М. Георгиевъ „Тошо“).

V а класъ. 1. Полза отъ горитѣ. 2. Характеристика на О. Паисий. 3. Значението на Гладстона за България. 4. Разборъ на баладата „удавенъ“ отъ Пушкина.

V б класъ. 1. Защо обича човѣкъ родното си мѣсто? 2. Характеристика на Ботевата поезия. 3. Значението на Гладстона за България. 4. Разборъ на Гергана и Паши отъ П. Р. Славейковъ.

VI класъ. 1. Защо учимъ чуждитѣ езици? 2. Възгледитѣ на грѣцкитѣ трагаци за божествата. 3. Значението на „Божествена комедия“ като литературно-исторически паметникъ. 4. Какъ се чувствува Чайлдъ-Харолдъ, когато напуца брѣговетѣ на Англия. Прѣподавателъ: Г. Начевъ.

VII класъ. 1. Наука безъ съвѣсть е душевна развала (*science sans conscience n'est qu'une ruine de l'âme*). 2. Общъ характеръ на старобългарската литература. 3. Литературно-обществената дѣйностъ на Петко Р. Славейковъ.

Прѣподавателъ: Д. Теневъ.

Зрѣлостенъ изпитъ.

Въ Хасковската мъжка гимназия „Петко Каравеловъ“ за прѣвъ пѣтъ прѣвъ юнската сесия се произведе зрѣлостенъ изпитъ. Учебнитѣ занятия съ седмокласницитѣ се прѣкратиха на 8-й май и писменитѣ изпити се произведоха на 26, 28, 29 и 31-й май въ салона по рисуване. На писмения зрѣлостенъ изпитъ се явиха 24 кандидата, отъ които единъ външенъ и единъ педагогистъ.

На писмения зрѣлостенъ изпитъ се зададохъ слѣднитѣ теми:

I. **По български езикъ.** а) *За редовнитѣ абитуриенти.* „Влиянието на националнитѣ ни борби върху новата българска литература“. б) *За външни абитуриенти.* „Литературата ни прѣвъ Симеоново врѣме“.

II. **По математика.** а) *За редовнитѣ абитуриенти.* 1. Двама души А и В се хвацатъ на басъ: лицето В дава на лицето А 2к лв., ако А съ хвърляне на два зара сполучи първия пѣтъ най много $\frac{m}{7}$, а втория—най-малко $\frac{n}{28}$ точки. Колко ще трѣбва лицето А да плати на В въ случай на несполука, за да бжде басътъ безвръденъ, ако к е брой на 6-значнитѣ числа, които се получаватъ отъ цифритѣ 1, 2, 3 и три нули; m е коефициента прѣдъ x^4 въ разложението на $(x+x^2)^3$ и n е броя на топкитѣ въ прѣсечената тригълна пирамида, на която долниятъ пласть има 78 точки, а страната на долния се отнася къмъ страната на горния пласть както 3: 2 ?

2. Да се намѣри уравнението на описаната окръжност около тригълника, образуванъ отъ координатнитѣ оси и хордата, прѣкарана прѣзъ точката $t^1(4, 2)$ въ елисата $9x^2 + 36y^2 = 324$, така, че тя (хордата) да се разполовява въ тая точка. Слѣдъ това да се намѣри разстоянието отъ началото до тая хорда и ъгъла, заключенъ между височината и медианата на горѣпоменатия тригълникъ, прѣкарана отъ началото къмъ орѣщулежачата страна (хордата)?

3. Да се изслѣдва уравнението: $4x^2 + 4y^2 - 12xy + 40x - 20y + 25 = 0$. Ако това уравнение дегенерира въ прави, то какво взаимно положение иматъ тѣ? Ако ли е крива съ центъръ, да се опрѣдѣлятъ координатитѣ на центъра?

b) *За извънредни ученици.* 1. Въ разложението на бинома $\left\{ \frac{2z}{a^2} + \frac{a}{z} \right\}^m$ да се намѣри члена, който не съдържа z , ако $\left\{ \frac{2z}{a^2} + \frac{a}{z} \right\}^m$ е равно на 4^p , дѣто p ни прѣдставява вноската на лицето B въ задачата: Двама брата A и B слѣдъ три годишно странствование се връщатъ въ дома си и по пътя се хващатъ на басъ. Братътъ A казва, че, като отидатъ у тѣхъ, ще намѣрятъ, че отъ a крави, b коне, c вола и d мулета, които сж имали отъ прѣди три години, сж измрѣли 1 крава, 2 коня, 1 волъ и 2 мулета; напротивъ B твърди, че сж умрѣли 1 крава, 3 коня, 1 волъ и 1 муле. За тая цѣль и двамата внасятъ 5 лв. Пита се кой по какво е внасъ, ако A е $\frac{1}{7}$ отъ броя на членоветѣ въ разложението на $(a+b+c+d)^4$; b е $\frac{1}{B}$ отъ разликата между 5^6 и 2^6 фигурни числа отъ четвърта степенъ; c е равно на единица, събрана съ $\frac{74888}{6357}$ отъ вѣроятността, че отъ двамата брата, които сега сж по на 18 (— за A и 20 — за B) години, първиятъ ще бжде живъ, а втория не ще бжде живъ слѣдъ 40 години; $d=c$?

2. Коя тангента на параболата $y^2 = 12x$ заключава съ правата $P=y=3x-4$ ъгълъ отъ 45° . Да се намѣри лицето на тригълника, заключенъ между абсцисната ось X , правата P и търсената тангента?

3. Какво геометрическо мѣсто прѣдставява уравнението: $u = 4x^2 + 2xy - y^2 + 6x + 2y + 3 = 0$. Да се намѣрятъ координатитѣ на центъра, ако има такъвъ?

c) *За педагогисти.* 1. Нѣкой си на $7n$ години заплатилъ $\frac{3:0,000}{31}$ лв. за една доживотна рента, която да почне да се ползува слѣдъ навършването на $10 + b$ год. си възраст. Каква е годишната рента, ако лихвата е $c = 2\frac{0}{10}$ и ако n е броя на минутитѣ, слѣдъ които 2 тѣла, които се движатъ едно орѣщу друго отъ 2 мѣста, ще се срѣцнатъ, като се знае, че раздалечтъ

между тях двѣ мѣста е 200 м. и че първото изминава по 12 м. въ минута, а второто изминало въ първата минута 20 м. и въ всѣка слѣдваща минута изминава 4 м. повече, отколкото въ прѣдидещата. Числото a ни прѣдставява \sin . на тричлена $2x^2 - 5x + 7$. Числото b ни прѣдставява вносътъ на лицето A въ задачата: двама души A и B се хващатъ на басъ, като внасятъ всичко 13.25 лв. при условие: ако A съ едно бръкване въ единъ сждъ съ 8 бѣли, 5 черни, 6 червени и 11 сиви топки извади по-напрѣдъ 1 б. и 1 черна отколкото 1 черв. и 1 с., да земе цѣлата сума; ако ли пъкъ B съ едно бръкване извади по-напрѣдъ 1 черв. и 1 с., отколкото 1 б. и 1 черна, той да земе цѣлата сума. Питга се колко е виело лицето A ? Числото c ни прѣдставява номерътъ на члена, който не съдържа Z въ раз-

ложенieto на $\left\{ Z \sqrt[3]{Z + Z - \frac{28}{15}} \right\} \frac{3m}{70}$ дѣто m е броя на

топките въ една прѣсечена тригълна пирамида, на която долниятъ пласть има 78 топки, а страната на долния се отнася къмъ страната на горния както 3: 2?

2. Сѣчението на едно кълбо съ нѣкоя си плоскость е кръгъ, равномеренъ съ тригълникъ, на който жгълтъ $C = 48^\circ 30' 30''$, а странитѣ, които заключаватъ този жгълъ сѣ $a = 35.73$ с. м. и $b = 48.56$ с. м. Лицето на голѣмия кръгъ на това кълбо е равно на околната повърхнина отъ конуса, въ който височината и образувателната заключаватъ жгълъ отъ 30° , а височината е равна на 28 с. м. Да се опрѣдѣим голѣмината на кривата повърхнина на по-малкия отъ двата сегмента, на които се раздѣля кълбото отъ споменатата плоскость?

3. Какво геометрическо мѣсто ни прѣдставява уравнението $u = 7x^2 + 7y^2 - 2xy + 16x - 16y - 32 = 0$? Да опрѣдѣлимъ точката t_1 на прѣсичането на двѣтъ прави (ако даденото уравнение ни прѣдставява 2 прави), или пъкъ центъра t_1 на кривата (ако даденото уравнение ни прѣдставява крива съ центъръ). Прѣвъ. тая точка t_1 е прѣкаранъ диаметъръ D относително хиперболата $25x^2 - 9y^2 = 225$. Да се намѣри уравнението на сирѣгнатия диаметъръ D и слѣдъ това да се намѣри уравнението на окръжността, описана около тригълника, образуванъ отъ двата диаметра и правата P успоредна на асимптотата $A = y = +\frac{b}{a} \cdot x$ на дадената хипербола?

III. По френски езикъ. а) За редовни абитуриенти.

1. Диктовка. „Ayant ainsi parlé, le vicillard me donna une flûte si douce que les échos de ces montagnes, qui la faisaient entendre de tous côtés, attirèrent bientôt au-

tour de nous tous les bergers voisins. Ma voix avait une harmonie divine; je me sentais heureux et très joyeux et je commençais chanter les beautés de la nature et de la campagne. Nous passions les jours entiers et une partie des nuits à chanter ensemble. Tous les bergers, oubliant leurs troupeaux, étaient immobiles autour de moi pendant que je leur donnais des leçons: il semblait que ces lieux n'eussent plus rien de sauvage⁴.

2. *Πρτοδοα*. „Quand nous arrivâmes à Tyr, je suivis le conseil de Narbal, et je reconnus la vérité de tout ce qu'il m'avait raconté. Je ne pouvais comprendre qu'un homme pût se rendre aussi misérable que Pygmalion me le paraissait. Surpris d'un spectacle si affreux et si nouveau pour moi, je disais en moi-même: -- Voilà un homme qui n'a cherché qu'à se rendre heureux; il a cru y parvenir par les richesses et par une autorité absolue: il possède tout ce qu'il peut désirer, et cependant il est misérable par ses richesses et par son autorité même. S'il était berger, comme je l'étais naguère, il serait aussi heureux que je l'ai été, il jouirait des plaisirs innocents de la campagne et en jouirait sans remords; il ne craindrait ni le fer ni le poison, il aimerait les hommes, il en serait aimé: il n'aurait point ces grandes richesses qui lui sont aussi inutiles que du sable, puisqu'il n'ose y toucher, mais il jouirait librement des fruits de la terre, et ne souffrirait aucun véritable besoin. Cet homme paraît faire tout ce qu'il veut, mais il s'en faut bien qu'il ne le fasse: il fait tout ce que veulent ses passions féroces; il est toujours entraîné par son avarice, par sa crainte, par ses soupçons“.

b) *За велики абигуриенти*. 1. *Диктовка*. „Toute l'Égypte parut inconsolable dans cette perte; chaque famille croyait avoir perdu son meilleur ami, son protecteur, son père. Les vieillards, levant les mains au ciel, s'écriaient: „Jamais l'Égypte n'eut un si bon roi! jamais elle n'en aura de semblable! O dieux! il fallait ou ne le montrer point aux hommes, ou ne le leur ôter jamais; pourquoi faut — il que nous survivions au grand Sésostris!“ Les jeunes gens disaient: „L'espérance de l'Égypte est détruite: nos pères ont été heureux de passer

leur vie sous un si bon roi; pour nous, nous ne l'avons vu que pour sentir sa perte“.

2. *Πρῶτοδξ.* „Pygmalion craint tout, et des étrangers et de ses sujets. Au lieu d'ouvrir, suivant notre ancienne coutume, ses ports à toutes les nations les plus éloignées, dans une entière liberté, il veut savoir le nombre des vaisseaux qui arrivent, leur pays, les noms des hommes, qui y sont, leur genre de commerce, la nature et le prix de leurs marchandises et le temps qu'ils doivent demeurer ici. Il fait encore pis, car il use de supercherie pour surprendre les marchands et pour confisquer leurs marchandises. Il inquiète les marchands qu'il croit les plus opulents; il établit, sous divers prétextes, de nouveaux impôts. Il veut entrer lui -- même dans le commerce, et tout le monde craint d'avoir quelque affaire avec lui. Ainsi le commerce languit; les étrangers oublient peu à peu le chemin de Tyr, que leur était autrefois si doux: et, si Pygmalion ne change de conduite, notre gloire et notre puissance seront bientôt transportées à quelque autre peuple mieux gouverné que nous“.

„Je demandai ensuite à Narbal comment les Tyriens s'étaient rendus si puissants sur la mer: car je voulais n'ignorer rien de tout ce qui sert au gouvernement d'un royaume“

c) *3η μεθυσιστι.* 1) *Δικτωσκι.* „Pendant que ces pensées roulaient dans mon esprit, je m'enfonçai dans une sombre forêt, où j'aperçus tout à coup un vieillard qui tenait dans sa main un livre. Ce vieillard avait un grand front chauve et un peu ridé; une barbe blanche pendait jusqu'à sa ceinture; sa taille était haute et majestueuse, son teint était encore frais et vermeil, ses yeux vifs et perçants, sa voix douce, ses paroles simples et aimables. Jamais je n'ai vu un si vénérable vieillard: il s'appelait Termosiris, et il était prêtre d'Apollon, qu'il servait dans un temple de marbre que les rois d'Égypte avaient consacré à ce dieu dans cette forêt.“

2. *Πρῶτοδξ.* „A peine le doux souffle d'un vent favorable avait rempli nos voiles, que la terre de Phénicie disparut à nos yeux. Comme j'étais avec les Chypriens, dont j'ignorais les mœurs, je me résolus de me taire, de remarquer tout et d'observer toutes les règles de la dis-

erétion pour gagner leur estime. Mais, pendant mon silence, un sommeil doux et puissant vint me saisir: mes sens étaient liés et suspendus; je goûtais une paix et une joie profonde qui enivrait mon coeur“.

„Tout à coup je crus voir Vénus qui fendait les nues dans son char volant conduit par deux colombes. Elle avait cette éclatante beauté, cette vive jeunesse, ces grâces tendres qui parurent en elle quand elle sortit de l'écume de l'Océan et qu'elle éblouit les yeux de Jupiter même. Elle descendit tout à coup d'un vol rapide jusqu'auprès de moi, me mit en souriant la main sur l'épaule, et me nommant par mon nom, prononça ces paroles: „Jeune Grec, tu vas entrer dans mon empire; tu arriveras bientôt dans cette île fortunée, où les plaisirs, les ris et les jeux folâtres naissent sous mes pas“.

IV. По дескриптивна геометрия. а. За външни абитуриенти. 1. Да се изобрази изправен конусъ. Върхът му v е даденъ въ осята X . Височината е $=6$, радиусътъ на кръглата основа е $=2$, а плоскостта δ (на основата) $R \parallel X$ е наведена къмъ първата проекционна плоскостъ подъ ъгълъ $\alpha=60^\circ$?

2. Изобразете сѣчението на ротационенъ цилиндъръ, осята на който е $O \parallel X$ ($y=3, z=5$) и радиусътъ $r=2$, съ плоскостъ Q [$\angle (P_1, Q, X_1)=45^\circ; \angle (N_2, Q, X_2)=120^\circ$]. Центърътъ на основата е s ($x=5.5$), височината $H=11$?

3. Да се изобрази собствената и хвърлената сѣнка на правата призма съ основа правиленъ 6-ъгълникъ, лежащъ на първата проекционна плоскостъ съ центъръ s ($-2, 4, 0$); основенъ връхъ a ($-4, 3, 0$), височина $H=6$. Също и хвърлената сѣнка на права $A \Delta X$ върху призмата, посоката на лъчите 135° ?

b). За педагогисти. 1. Точката a ($3, 5, -2$) да се завърти до въ плоскостта Q [$\angle (P_1, Q, X_1)=135^\circ, \angle (N_2, Q, X_2)=45^\circ$] около главната ѝ права $H \parallel P_1, Q$ ($z=2$)?

2. Да се изобрази и послѣ да се построи мръжката на равностраниенъ конусъ, на който осята е Sv [s ($2, 2.5, 3$), v ($5, 5, 6$)]?

3. Даденъ е наведенъ кръговъ конусъ, който лежи съ основата си върху втората проекционна плоскостъ, съ центъръ s ($0, 0, 3.5$), радиусъ $r=2.5$ и връхъ v ($-5, 6, 0$). Да се изобрази параболическото му сѣчение съ плоскостъ $R\varphi$ ($x=-1, z=2.5$)?

Устнитѣ зрѣлости изпити започнаха на 14-и юни и се привършиха въ три дни, а именно: на 14/VI, 16/VI и 18/VI.

Прѣз юнската сесия сѣ заявили за редовенъ, извъреденъ и допълнителенъ зрѣлостенъ изпитъ 24 души, които и се подложиха на писменъ изпитъ (вещкитѣ).

Отъ явилитѣ се на зрѣлостенъ изпитъ:

1. Издържали успешно изпита 15.
2. Ще правятъ поправителенъ изпитъ 4.
3. Ще повтарятъ изцѣло 5.

Отъ издържалитѣ изпита прѣз тази сесия сѣ:

1. Съ отличенъ успѣхъ 1.
2. Съ много добъръ успѣхъ 5.
3. Съ добъръ успѣхъ 9.

Срѣдниятъ успѣхъ на абитуриентитѣ прѣз юнската сесия с 4.43

Ето и списѣка на издържалитѣ успешно зрѣлостенъ изпитъ абитуриенти:

Списъкъ

на абитуриентитѣ, които сж издържали зрѣлостенъ изпитъ прѣзъ м. юний 1910 год.

№ по редъ	Прѣзвие и име на абитуриента	Мѣсторожденіе	Дата на раждането	Получили свидѣтелство за зрѣлостъ съ:		
				Успѣхъ	Поведение	Привлечение
1	Анастасовъ Янко	Хасково	10/XI, 1891 г.	Много добъръ	П Р И М Ъ Р Н О	примѣрно
2	Ангеловъ Илиа	"	12/VI, 1892 г.	добъръ		постоянно
3	Айрановъ Димитъръ	Ст. Загора	5/IV, 1893 г.	"		примѣрно
4	Боналовъ Ангелъ	Хасково	1/I, 1890 г.	"		постоянно
5	Диковъ Стефанъ	"	24/II, 1892 г.	много добъръ		примѣрно
6	Димчевъ Борисъ	"	17/III, 1889 г.	добъръ		постоянно
7	Дѣлчевъ Кольо	с. Стаболово (хасков.)	12/X, 1889 г.	много добъръ		примѣрно
8	Йордановъ Иванъ	Хасково	11/II, 1892 г.	добъръ		постоянно
9	Ташковъ Атанасъ	Ямболъ	20/I, 1891 г.	"		"
10	Яневъ Петъръ	с. Гарваново (хасков.)	18/II, 1886 г.	отличенъ		примѣрно
11	Николовъ Нестъ	с. Яхларе Пазардж.	1/VI, 1890 г.	много добъръ		"
12	Хантовъ Никола	Панагюрище	5/III, 1890 г.	"		"
13	Антоновъ Иванъ	Ямболъ	6/VII, 1888 г.	добъръ		"
14	Николовъ Владимиръ	Хасково	3/I, 1883 г.	"		"
15	Анастасовъ Иванъ	Казанлъкъ	13/IV, 1890 г.	"		"

Бесѣди.

Прѣвъ отчетната година сѣ държани слѣднитѣ бесѣди:

1. Алкоголизма, държана отъ Дѣлчевъ Георги I кл., ржководена отъ Г. Начевъ.
2. Развитието на прозата въ гръко-римския свѣтъ до р. Христово, държана отъ Велевъ Кир. въ V кл., ржководена отъ Г. Начевъ.
3. Феодализмъ, държана отъ Костадинъ Тодоровъ V кл., ржководена отъ учителя Т. Реговъ.
4. Срѣдство за защита у животнитѣ, държана отъ Кояджиковъ Асѣвъ VI кл., ржков. отъ учителя Д-ръ Хр. Пинеровъ.
5. Испанци, държана отъ Георгиевъ Василь въ VI класъ, ржков. отъ учителя Н. Одетовъ.
6. Сравнение между Донъ Кихоть и Хамлетъ, държана отъ Николовъ Ив. въ IV кл., ржководена отъ учителя Г. Начевъ.
7. Новитѣ течения въ литературата, държана отъ Сталевъ Тодоръ, ржководена отъ Г. Начевъ.

Екскурзии.

Поради продължителното дъждовно врѣме не можаха да се направятъ повече отъ двѣ екскурзии: една съ VII кл., а друга съ I кл. по сѣт. история. Екскурзията съ VII кл. бѣ въ вулканическия теренъ на околноститѣ на града. Въ нея ученицитѣ се запознаха съ младитѣ еруптивни скали и съ ерозията на течащата вода въ гърлото на Гарвановската рѣка.

на учебниците въведени въ гимназията

№ по редъ	Наименование на учебника	За кой класъ	Авторъ на учебника	Гдѣ е издаденъ
а) Въроучение.				
1	История на християнската черква	VII	С. Станимировъ	Пловдивъ
2	История на българската черква	VI	"	"
б) Български езикъ.				
3	Стилистика	I	В. Ангеловъ	"
4	Старобългарска граматика	I	Л. Милетичъ	София
5	Кратка история на поезията и прозата	V	В. Ангеловъ	Пловдивъ
6	История на литературата	VI	К. Карагюл., Иорд. Ивановъ и С. Барут.	"
7	Кратко ръководство по българ. литер.	VII	Ст. Мирчевъ	Търново
8	История на славянскитѣ литератури	VII	Иорд. Ивановъ	Пловдивъ
9	Христоматия	I и V	С. Ив. Барутчийски	"
10	Христоматия т. I, II и III	V	Ст. К. и Д. Митчевъ	"
11	Христоматия "	VI	"	"
в) Руски езикъ				
12	Христоматия	V	Д. Благоевъ	"
13	Етимология	"	"	"
14	Руска Христоматия	VI	"	"
г) Френски езикъ				
15	Le 4-me livre de français	I	Jord. Jvanov	"
16	Французка христоматия	V	А. М. Астенидовъ	"
17	Френски граматика	"	Хар. С. Харалазовъ	София
18	Abrégé de Syntase Française	VI	Иорданъ Ивановъ	"
19	Les Aventures de Télémaque	VII	Fénelon	Paris
д) Математика				
20	Алгебра и алгебрически сборникъ	I	А. Киселевъ	Пловдивъ
21	Начална алгебра	V	"	
22	Краткъ алгебрически сборникъ	"	Зл. Ивановъ	
23	Начална алгебра	VI	"	
24	Краткъ алгебрически сборникъ	"	"	

С Ъ К Ъ

прѣзъ учебната 1909/1910 година.

Грѣзъ к я година е изда тель	Кое издание	Цѣна		Кой е издательтъ	№ и датата на заповѣдъ- та, съ която е одобренъ учебника
		лева	ст.		
1897 г. 1907 г.	I II	2 1	— 80	Хр. Г. Дановъ	одобренъ отъ Св. 1 введъ № 2025 отъ 3/X, 1907
"					
1908 г. 1907 г.	I VI	1 2	— —	"	№ 1933, 20/VIII, 1907 г. № 990—1906 г.
1905 г.	"	3	—	Хр. Г. Дановъ	№ 47 отъ списъка 1907/08
1909 г.	I	2	50	автора	като пособие
1896 г.	I	2	—	Хр. Г. Дановъ	" "
1908 г. 1900, 1908 I и III II	III III, II, III	1 12	50 —	Д. В. Манчовъ Хр. Г. Дановъ	№ 1941, 1/X 1908 списъкъ отъ 1901 г.
"	"	12	—	" " "	" " "
1901 г. 1900 г. 1901 г.	II " "	2 1 2	— — —	авторътъ " "	като пособие списъкъ отъ 1901 г. " " "
1907 г. 1892 г. 1909 г. 1904 г.	" IV I "	1 1 2 2	— 80 50 —	Хр. Г. Дановъ " " " издание на автора печ. Бр. Прошекови	№ 1967—25/VIII, 1907 г. списъкъ отъ 1901 г. като пособие № 1261, 4/X 1904 г.
1909 г.		1	80	librairie clas- sique Eugène Belin Paris	Френско издание
1907 г. 1902 г. " " "	II I " " "	1 1 — 1 1	20 — 80 50 —	Д. В. Манчовъ	№ 1412—24/VII, 1906 г. № 10,192, 12/VIII, 1900 № 3789, 6/V, 1899 " 10,192 12/VIII, 1900 " "

25	Начална алгебра	VII	А. Киселевъ	П л о в д и в ъ
26	Кратък алгебрически сборникъ	
27	Елементарна геометрия	I	..	
28	Елементарна геометрия	V	..	
29	Правонайна тригонометрия	VI	Г. А. Миндовъ	
30	Стереометрия	..	А. Киселевъ	
31	Аналитична геометрия	VII	Б. Джит. и Дедовъ	
е) Дескрип. геометрия				
32	Дескрип. геом. за горнитѣ класове	V	Ч. Яролашекъ	П л о в д и в ъ
33	VI	..	
34	VII	..	
ж) Химия				
35	Учеб. по неорганич. химия	I	Ив. Томовъ	Т ѣ р н о в о
36 органич. ..	V	..	
37 химическа технология	VI	..	
з) Физика				
38	Ръководство по физика	V	Ковалевский	Т ѣ р н о в о
39	Физикъ	VI	Буранинъ-Малнинъ	
40	..	VII	..	
и) Естествена история				
41	Учеб. по ботан. за горн. класове	I	Нейчевъ, Гоч. Ник.	П л о в д и в ъ
42 зоология ..	V	Гочевъ, Нейчевъ	..
43 анатомия, физиология и хигиена на човѣка	VI	Д. Цоневъ	София
44 геология и минералогия	VII	Вончевъ, Нейчевъ	П л о в д и в ъ
к) История				
45	Стара история	I	Н. Карѣвъ	П л о в д и в ъ
46	Средна история	V	..	
47	Нова история	VI	..	
48	История на българския народъ	..	С. Бобчевъ	
49	Новейша история	VII	Д. Агура	
л) География				
50	Учебникъ по география	VI	В. Гочевъ	П л о в д и в ъ
51	Отечествена ..	VII	По записки	..
м) Философия				
52	Учебникъ по психология	VI	Челпановъ прѣв. Пундевъ	София
53	Логика и етика	VII	Челпановъ	..

1902	I	1	50	Д. В. Манчовъ	№ 10,192 12/VIII 1900
1902	II	1	—	"	"
1903	II	3	—	Хр. Г. Дановъ	№ 3784 отъ 6/V 1899
1900	II	3	—	"	"
1903	II	2	—	Ив. Г. Игнатовъ	№ 6417 отъ 6/VI 1899 г.
1904	II	4	—	"	№ 3784 отъ 6/IV 1899 г.
					като пособие
				} Хр. Г. Дановъ	
1895	I	4	—		списъка отъ 1901 г.
"	"	4	—		" " "
"	"	4	—		" " "
1908	II	2	40	Е. П. Христовъ	№ 1898, 27/VIII 1908
1909	II	2	—	Хр. Г. Дановъ	" 1938, 23/VI 1909
1907	I	2	20	" " "	" 2197, 22/X 1907
1908	III	7	—	} Е. П. Христовъ	" 3039, 11/XI 1908
1897	"	8	—		списъкъ отъ 1901
"	"	8	—		" " "
1906	"	3	50	Хр. Г. Дановъ	№ 1730, 12/X 1906
1907	"	3	50	" " "	" 1023, 1/X 1907
1908	"	1	80	с.б.твено издание	" 1832, 20/VIII 1909
"	"	4	—		" 2423, 15/X 1908
1906	II	3	56	} Хр. Г. Дановъ	" 1896—27/X 1906
1907	"	3	—		" 2020—3/X 1907
1909	III	3	—		" 1538 отъ 8/VI 1909
1899	III	2	—		" 1720 отъ 27/VIII 1899
1907	IV	3	70		печ. Бр. Прошекови
1908	III	3	—	Хр. Г. Дановъ	" 2363, 12/X 1909
1907	—	2	20	Ив. х. Николовъ	като пособие
"	I	2	—	" " "	като пособие

Дисциплина.

Дисциплината прѣз учебната 1909 — 1910 год. е била изобщо добра. За спазване добъръ редъ и тишина всички учители дежуриха сутринъ, слѣдъ обѣдъ и междучасията по опредѣленъ редъ.

Повечето учители по нѣколко нкти прѣзъ годината сж поощававали квартиритѣ на външнитѣ ученици.

Учителскиятъ съвѣтъ прѣзъ отчетната година е разглеждалъ слѣднитѣ простѣжки на ученицитѣ: неприлично държане въ класъ, немирство, буйство, отектствия отъ уроцитѣ безъ уважителни причини, незначитане разпореджаніята на класнитѣ учители, дирекцията и др.

Въ слѣдующитѣ таблици сж показани наложенитѣ наказания, различнитѣ простѣжки и поведението на ученицитѣ.

Налагани наказания.

Степень на наказанието	Класове						Всичко	
	I а	I б	V а	V б	VI	VII		
Никакъ не наказани	15	18	18	18	20	18	107	
Мѣрjene отъ кл. наставникъ отъ свое име или отъ името на учителския съвѣтъ	на самѣ	7	6	7	3	—	23	
	въ кл.	10	7	6	7	6	9	45
Мѣрjene отъ директора отъ свое име или отъ името на учителския съвѣтъ.	на самѣ	4	—	—	—	1	—	5
	въ кл.	2	5	2	2	5	—	16
Прѣдложения отъ директора на родителитѣ или настойника да взематъ ученика отъ училището съ право да постѣпнн въ друго уч-ще	—	—	—	—	—	—	—	
Отстранени по заб. на § 120 точка 3	—	1	—	—	2	—	3	
Отстранени по точка 5 на § 120	—	—	—	2	—	—	2	
Исключени по точка 6 на § 120	—	—	—	—	—	1	1	
Отстранени за неизвин. отектствия	—	—	—	1	3	—	4	
Всичко	38	37	33	33	37	28	206	
Наказани съ намаление поведението	17	12	6	11	6	—	52	

Наказани ученици.

Качество на простѣпката	К Л А С О В Е						Всичко
	I а	I б	V а	V б	VI	VII	
Немирство	11	12	7	4	2	1	37
Лѣжа	1	—	1	1	—	—	3
Кражба	—	—	—	—	—	—	—
Буйство	5	—	1	2	1	—	9
Фалшификация . .	—	—	—	—	1	—	1
Упоритостъ	—	6	—	—	1	—	7
Безразличностъ . .	4	—	—	—	1	—	5
Неизи. у китѣ работи	3	5	—	—	3	1	12
Невнимание	2	—	—	—	—	—	2
Небрежностъ	4	1	1	—	—	—	6
Грубостъ	—	—	2	4	3	1	10
Пушеде туюнъ . . .	1	3	—	—	—	1	5
Други простѣпки . .	—	—	—	—	3	5	8
Бѣгане отъ урокъ . .	6	1	1	2	—	—	10
Оскърбление	—	—	—	—	2	—	2
Всичко	37	28	13	13	17	9	117

Класификация на ученицитѣ по поведение.

Съ поведение	I а	I б	V а	V б	VI	VII	Всичко
Примѣрно	20	24	22	20	26	24	136
Похвално	11	7	4	6	1	—	29
Добро	5	5	2	2	1	—	15
Срѣдно	—	—	—	—	—	—	—
Укорно	—	—	—	—	—	—	—
Всичко	36	36	28	28	28	24	180

Годишенъ рапортъ на учителския съвѣтъ.

Учителскиятъ съвѣтъ при хасковската държавна мъжка гимназия въ заседанието си отъ 26/VI рѣши да се прѣпратятъ слѣднитѣ желанія и мнѣния до почитаемото министерство на нар. просвѣщение:

1). Да се оградн училищнъ дворъ, като послѣдния се о-прѣдѣли точно отъ градския съвѣтъ. Оградата да бжде съ зидове, високи единъ и половина метъръ и отгорѣ рѣшетна желязна ограда, а не нѣкакви бодливи телове и др. подобни.

2). Да се дренира цѣлото училищно здание, та по такъвъ начинъ да стане долниятъ етажъ здравословенъ и годенъ за училищна работа. Дренирането ще заназн и цѣлата сграда, която (както е вече нѣколко пжти констатирано отъ вѣщи лица) е изложена на частично снадане въ основитѣ и не е изключена възможността при по-продължителни влаги разрушителността да объеме по-голѣми размѣри, даже и цѣлата сграда.

3). Да се прѣустроятъ по модеренъ начинъ отходнитѣ мѣста.

4). Да се прѣустроятъ вѣчнодимящитѣ камени и печкатѣ; послѣднитѣ да бждатъ замѣнени съ нови по-практични и по-малки.

5). Ако и за наирѣдъ останатъ въ употреба досегашнитѣ ученически книжки, то въ тѣхъ да се не отбѣлзва *срѣдния* успѣхъ, понеже често пжти известността на ученика за добрия успѣхъ по нѣкои прѣдмети го кара, особенно прѣвъ врѣме на общитѣ прѣговори, да се изостави отъ работене по прѣдметитѣ, на които той знае че има добъръ успѣхъ. Съ невниване на срѣдния успѣхъ учениктѣ ще е всекога на щрекъ, като не знае по кои прѣдмети е срѣденъ и по кои добъръ.

6). Повечето отъ одобренитѣ и въведени учебници сж изпльмени съ грѣшки отъ по-маловажно или пкъ отъ сжщественно сѣтство. За изравняването на това твърдѣ важно неудобство трѣбва да се взематъ мѣрки отъ надлѣжното мѣсто.

7). Да се опрѣдѣлятъ *точни* и *положителни* норми по оцѣняването на съмнителния успѣхъ, понеже често пжти — не само отъ младитѣ учители, но даже и отъ страна на по-онитнитѣ — ставатъ неточни оцѣнки на съмнителния успѣхъ.

8). Понеже въ училищното помѣщение липсува всекакво удобно мѣсто за гимнастикуване на ученицитѣ, както и за помѣстване на гимнастическитѣ уреди, рѣши се, да се ииска надлежно за построяване на особна гимнастическа постройка въ училищния дворъ.

9). Пособията при училището, както изобщо и училищната покщнина, сж съвършено слаби, недостатъчни и непълни. Съвѣттѣ рѣши, да се поиска отъ министерството на Народно-

та Просвѣта да отпусне значително по голѣми суми за тая цѣль на гимназията, ако се желае дѣйствително прѣусещване въ училищно отношение на града Хасково, който — за съжаление — е останал и до днесъ като еждинска занемарена покрайнина.

Ученическитѣ книжки се раздадохъ на 27-и юний, слѣдъ отпускъ на черкова, а свидѣтелствата за зрѣлостъ — на 28-и еждин мѣсець въ 9 часа сутриньта.

Доставени книги за учит. и ученич. библиотеки

№ по редъ	Наименование на книгитѣ	цѣна	
		лв.	ст.
Списания			
1. Български.			
1	Българска сбирка	8	—
2	Медицинска беседа	6	—
3	Наблюдателъ	10	—
4	Списание на физико-математ. дружество	6	—
5	„ „ бѣлг. икономическо дружество	8	—
6	Учитель	8	—
7	Художествена култура	8	—
8	Естествознание	6	—
9	Природа (2 течения)	10	—
10	Родина	5	—
2. Руски.			
12	Филологич. записки	24	—
13	Вѣстникъ воспитания	22	50
14	Вѣстникъ знавѣн	24	—
3. Френски.			
15	La nature	26	—

Книги въ библиотекитѣ, пособия въ кабинетитѣ и др.

№ по ред.	Наименование на предметитѣ	Отъ кой до кой № по инвентара	Стойность		Обща стой- ность	
			лв.	ст.	лева	ст.
1	Книги въ учителска- та библиотека	№1—№706	3025	15		
1	Книги безъ автори въ свѣтатъ библиотека	№1—№72	107	35		
3	Български периоди- чески списания	№1—№121	1034	90		
4	Руски списания	№1—№40	880	—		
5	Френски списания	№1—№6	135	—	5182	40
6	Разни книги и списан. отъ учен. библиотека	№1—№630	1174	45	1174	45
7	Различни пособия въ физическая кабинетъ	№1—№142	1112	19	1112	19
8	Помагала по геогра- фия и фр. езикъ	№1—№75	712	60	712	60
9	Пособия по химия	№1—№214	744	20	744	20
10	Пособия по ест. ис- терия	№1—№177	2574	40	2574	40
11	Пособия по рисувание	№1—№35	300	20	300	20
12	Пособия по гимна- стика	№1—№21	552	—	552	—
13	Пособия по рѣчна работа	№1—№39	950	10	950	10
14	Цѣкъшина	№1—№75	4139	04	4139	04
					17441	58

РАВНОСМЪТКА

на училищната такса пръвъзъ 1909—1910 учебна година.

№ по редъ	ПРИХОДЪ		РАЗХОДЪ	
	Сума лева	ст. денъ	Сума лева	ст.
1	Останали на лице отъ мина- лата учебна година		2061 23	1
2	Постъпила училищна такса пръвъзъ учебната 1909— 1910 година		1536 —	2
3	Лихви по купони		40 —	—
4	Лихви отъ пощенска счетов- на книжка		78 60	
Всичко . .			3715 83	Всичко . .
			3715 83	3715 83
1	Изразходвани за учебни по- собия и др.		361 98	—
2	Останалъ на лице въ края на учебната година		3353 85	
Всичко . .			3715 83	3715 83

Секретарь-Счетоводитель:
Д. К. Тонджоровъ.

Провѣроч. }
 } Г. С. Шишковъ
 } Г. Треневъ
Комисия: } Г. А. Николаевъ

РАВНОСМЪТКА

на фонда за подпомагане бѣдни ученици прѣзъ 1909—1910 учебна година.

№ по редъ	П Р И Х О Д Ъ	Сума		№ по редъ	Р А З Х О Д Ъ	Сума	
		лева	ст.			лева	ст.
1	Наличностъ въ края на 1908—1909 учебна година	3635	78	1	За прѣско пазене цѣвни книжка въ Земл. дѣлч. Банка	—	40
2	Отъ дивни по счетовни книжка № 104,141 (стрин. 19)	22	75	2	За право пазене пѣвни книжка въ Земл. дѣлч. Банка	—	40
3	Приходъ отъ облигации по банково свидетѣлство № 19,948	25	—	3	Отвѣтъ на лице въ края на 1909—1910 учебна година	3807	73
4	Приходъ по свидѣл. № 27,854	50	—				
5	Приходъ отъ облигации по банково свидетѣлство № 19,948	25	—				
6	Прих. по свид. № 27,845 (купонъ № 6)	50	—				
	Всичко . . .	3708	53		Всичко . . .	3808	53

Насиеръ на фонда:

Т. Николовъ.

Провѣтрочна

КОМИСИЯ

{ Г. С. Пиниковъ
 Г. Тренсвъ
 Р. Жековъ

БЮДЖЕТЪ

за отчетната година.

№ по редъ	РАЗХОДИ	Сума	
		лева	ст.
1	Заплата на учителския персоналъ {		
	1. Отъ общината до 1/I. 1910 г.	7955	67
	2. Отъ държавата	17425	28
2	Заплата на останалия персоналъ {		
	1) Отъ общината до 1/I. 1910 г.	284	43
	2) Отъ държавата	2229	74
3	За канцеларски, отопление, освѣтление, поддържане чистотата	350	—
4	Купуване мебели, обзавеждане зданието	225	—
5	Учебни пособия, списания и др.	190	80
	Всичко	28660	92

